

SYLABUS PŘEDMĚTU – PREZENČNÍ STUDIUM

Slezská univerzita v Opavě					
Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné					
Platnost akreditace do					
Kód studijního předmětu	PVFB	Kód katedry	FIN		
Název studijního předmětu	Veřejné finance B Public Finance B Die Öffentliche Finanzen B				
Typ zařazení předmětu do studijních programů					
	Povinný (A): HPSNP - BA, HPSNP - FI, HPSNP - VES, HPSNP - EI		Doporučený ročník/semestr	1/2	
Jiný způsob vyjádření rozsahu					
Rozsah studijního předmětu	2+1	Hodin za týden	3 h	Počet kreditů	3 ECTS
Způsob zakončení	zkouška				
Forma výuky	přednáška, seminář				
Rozsah konzultací (soustředění)					
Podmínky absolvování předmětu	Povinná účast na seminářích 25 %. Diskuze, průběžný test, závěrečná písemná zkouška.				
Návaznost předmětu	podmiňující	Předmět může být zapsán nezávisle na jiných předmětech.			
	vylučující				
Vyučující	interní	Doc. Ing. Daniel Stavárek, Ph.D., přednášející Ing. Irena Szarowská			
	externí				
Stručná anotace předmětu					
Předmět Veřejné finance B prohlubuje znalosti ze základního kurzu v teoretickém i praktickém směru s důrazem na fiskální a rozpočtovou problematiku. V teoretické oblasti prohlubuje znalosti zejména v oblasti daňové teorie a daňových dopadů. Prakticky seznamuje s aktuální strukturou a problematikou sestavování a realizace veřejných rozpočtů (resp. kapitol státního rozpočtu). Důraz je kladen na výdajovou stránku veřejných rozpočtů, resp. kapitol státního rozpočtu, a to u rozhodujících veřejných výdajů příslušných odvětví. Podrobně se věnuje aktuálním otázkám veřejných financí, diskutuje rovněž problematiku reformy veřejných financí.					
Struktura výkladu					

1. Obecné problémy fiskální a rozpočtové politiky
2. Úvod do daňové teorie
3. Daň a zásady zdaňování
4. Daňové a výdajové incidence
5. Nadměrné daňové břemeno a vliv daní na výrobu
6. Aktuální otázky daňové politiky v zahraničí
7. Aktuální otázky rozpočtové politiky v ČR
8. Financování sociálního zabezpečení
9. Financování zdravotnictví
10. Financování školství
11. Financování bydlení
12. Financování péče o životní prostředí
13. Reforma veřejných financí

1. Obecné problémy fiskální a rozpočtové politiky
Rozpočtová a fiskální politika . Vymezení základních pojmů, vazby mezi rozpočtovou a fiskální politikou, hlavní rozdíly. Krátkodobá a dlouhodobá fiskální nerovnováha, důsledky a možnosti řešení.
2. Úvod do daňové teorie
Charakteristika a historie daní, základní daňové teorie. Klasifikace daní. Daňové řízení. Funkce a konstrukce daní.
3. Daň a zásady zdaňování
Zásada užítku, zásada schopnosti daňové úhrady, vertikální a horizontální spravedlnost. Zdaňování důchodů, zdaňování spotřeby.
4. Daňové a výdajové incidence
Vliv elasticity nabídky a poptávky na přesun daně, měření daňového dopadu. Daňové břemeno, pojetí incidence. Jednotková daň a daň ad valorem.
5. Nadměrné daňové břemeno a vliv daní na výrobu
Vznik mrtvé ztráty, důchodový a substituční efekt uvalení daně. Vliv daní důchodových a spotřebních na pracovní úsilí, na výdaje, na úspory.
6. Aktuální otázky daňové politiky v zahraničí
Způsoby měření zdanění. Možnosti komparace daňového zatížení, daňová kvóta. Zdanění spotřeby, zdanění příjmů, zdanění práce, ekologické daně. Mezinárodní fiskální koordinace.
7. Aktuální otázky rozpočtové politiky v ČR
Faktory ovlivňující vývoj příjmů, vyrovnanost rozpočtu. Mandatorní výdaje a trendy prosazující se na výdajové straně veřejných rozpočtů.
8. Financování sociálního zabezpečení
Financování sociálního zabezpečení v ČR a jeho vazba ke státnímu rozpočtu. Vícepilířové systémy financování sociálního zabezpečení. Finanční metody realizace sociálního zabezpečení. Modely poskytování sociálních dávek, vyrovnávání minimálního příjmu, problém vytváření antistimulů k práci, negativní daň.
9. Financování zdravotnictví

Financování zdravotnictví v ČR a jeho vazba ke státnímu rozpočtu. Vývoj výdajů na zdravotnictví, zdroje příjmů. Základní modely financování zdravotnictví, klady a zápory, možnosti použití. Financování zdravotnictví v Evropské unii.

10. Financování školství

Financování školství v ČR a jeho vazba ke státnímu rozpočtu. Přístupy k financování jednotlivých stupňů školství. Principy a vývoj financování vysokých škol v ČR. Ekonomické problémy českého školství a možnosti jejich řešení. Komparace se zahraničím.

11. Financování bydlení

Financování bydlení v ČR. Financování bydlení ze státního rozpočtu, speciální programy podpory bydlení, mechanismus poskytování finanční podpory. Financování bydlení a Státní fond rozvoje bydlení. Financování bydlení a Evropská unie.

12. Financování péče o životní prostředí

Financování péče o životní prostředí v ČR a jeho vazba ke státnímu rozpočtu. Státní fond životního prostředí. Financování péče o životní prostředí z rozpočtů obcí. Financování péče o životní prostředí a Evropská unie.

13. Reforma veřejných financí

Aktuální stav v oblasti veřejných financí. Reforma daňového systému. Reforma sociálního systému. Reforma důchodového systému.

Povinná literatura

PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: Aspi, 2005. ISBN 80-7357-052-1.

VANČUROVÁ, A. a kol. *Daňový systém ČR*. Praha: Vox, 2006. ISBN 80-86324-60-5.

Zákon č. 622/2006 Sb. o státním rozpočtu na rok 2007

Zákon č. 592/1992 Sb. o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění

Zákon č. 589/1992 Sb. o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

Doporučená literatura

BUCHANAN, J. M. *Veřejné finance v demokratickém systému*. Praha: Business Book. Computer Press, 1998. ISBN 80-7226-116-9.

DVOŘÁK, P. *Vybrané problémy fiskální politiky*. Praha: VŠE, 1997. ISBN 80-7079-620-0.

Koncepce reformy veřejných rozpočtů. Praha: MF ČR, 2007. URL <http://www.mfcr.cz/>

MUSGRAVE, R., MUSGRAVE, P. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Management Press, 1994. ISBN 80-85603-76-4.

OCHRANA, F. *Veřejná volba a řízení veřejných výdajů*. Praha: Ekopress, 2003. ISBN 80-86119-71-8.

REKTOŘÍK, J. A KOL. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. Praha: Ekopress, 2002. ISBN 80-86119-60-2.

ROSEN, H.S. *The Fiskal Behaviour of State and Local Governments*. Cheltenham: Edward Elgar, 1997. ISBN 1-85898-654-0.

URBÁNEK, V. *Veřejné finance*. Praha : Oeconomica, 2005. ISBN 80-245-0931-8 (brož.).

ZÁKONY - vše v platném znění:

daňové zákony v platném znění

Zákon č. 634/2004 Sb. o správních poplatcích
Zákon č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích
Zákon č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích
Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
Zákon č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům
Zákon č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů
Zákon č. 219/2000 Sb. o majetku ČR a jejím vystupování v právních vztazích
Odpovídající zákony a direktivy EU.
Časopisecké články z: Economist, Ekonom, Politická ekonomie, Ekonomický časopis, Moderní obec a jiných periodik dle doporučení vyučujícího.

Studijní pomůcky

V rámci výuky předmětu a k jeho prezentaci na seminářích jsou využívána elektronická média.

Poznámky a výjimky